

a

llegim

44-45

- Conversa amb Sebastià Perelló sobre la "literatura malalta"
- Ressenya de l'última novel·la de Vargas Llosa

46-47

- 'Els ocells', fantasia ornitològica de Víctor García Tur
- Anagrama reuneix 'El día del Watusi' en un únic volum

El repte de fer autoficció

Alicia Kopf

“Tant de bo la vida tingués narrador omniscient, l’hi preguntaria tot!”

La instal·lació artística d'Alicia Kopf *Articantàrtic* contenia la següent reflexió: “Què ha portat tants homes a voler conquerir espais immensos en blanc?” La seva recerca pel glaç físic i emocional continua a la novel·la *Germà de gel* (L'Altra Editorial), guanyadora del premi Documenta.

Per què t'interessa tant aquesta pregunta?

La trobo completament paral·lela a la recerca de tot artista. Tracta sobre el fet d'avançar en un no-res, que és el mateix que fa qualsevol artista, escriptors inclosos. És una pregunta sobre els orígens de la creació.

¿Podem dir que de la novel·la es desprèn una certa addicció al fred? No n'estic segura. Les estètiques del fred m'interessen molt perquè, entre altres coses, inclouen el fred emocional, i el llibre és conseqüència d'una

GERMÀ DE GEL
ALICIA KOPF
L'ALTRA
PREMI DOCUMENTA
240 PÀG. / 18 €

etapa vital en què hi estava ficada. Això no vol dir necessàriament que jo en el fred m'hi trobi bé.

Al fred sempre s'hi associa la supervivència.

Sí, la capacitat de resistència a un entorn hostil, l'esforç per viure en un context que requereix obligatòriament estratègies sofisticades per aconseguir sobreviure.

Expliques que està documentada una "edat heroica" de les expedicions polars. Un concepte molt interessant. Sí, és una època històrica tipificada que comprèn entre el 1900 i el 1920 aproximadament. Són les expedicions europees a terres glaçades i inhòspites sempre amb mitjans humans, perquè encara no hi havia màquines que ajudessin. És una etapa amb un imaginari molt masculí, de fascinació i de necessitat de conquesta, de posada en pràctica de la masculinitat de les nacions.

Al llibre, aquesta descoberta va en paral·lel a la descoberta personal de la protagonista.

El tema m'interessava pels imaginaris històrics de què acabem de parlar i que em van despertar la necessitat de mirar també dins meu. La metàfora del gel em permet explorar aspectes de la meua vida.

Però no és una autobiografia?

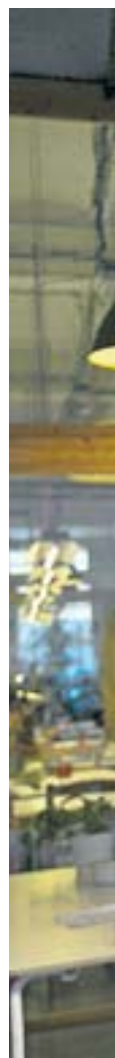
No en sentit estricte. Explico moltes coses personals però autoficcionsades, passades pel filtre de la metàfora, el relat i la narració.

Una recerca que et porta a maneres d'explicar i d'entendre la dependència.

Em sembla una realitat poc explicada. Fins ara només s'han abordat les capacitats i incapacitats de les persones dependents i no l'impacte que generen al seu voltant i en les persones que estan a prop seu.

La protagonista del llibre té un germà autista i tu també.

Sí, és el que m'ha impulsat a voler capbussar-me en aquest món. Però insisteixo que no he volgut fer un retrat totalment fidel a la meua realitat familiar, sinó aproximar-me a la realitat dels efectes que la dependència pot provocar.

Albert Forns i Alicia Kopf publiquen dues novel·les en què l'exploració del jo és central. A la primera, 'Jambalaia', el bloqueig d'un autor per escriure la segona

novel·la el porta a observar el present nord-americà. A 'Germà de gel', Kopf parteix dels exploradors àrtics i antàrtics per fer autoanàlisi

◆◆◆◆◆ Jordi Nopca / Toni Vall

CRISTINA CALDERER

Alllible parles de la famosa definició de l'art com la capacitat de “fer visible l'invisible” i també et preguntes: “¿Ens llegim a nosaltres mateixos quan llegim els altres?” La creació és un tema fonamental en la novel·la. Sens dubte. Durant l'escriptura del llibre m'anava qüestionant sobre la pròpia creació del llibre i això hi apareix de forma molt decisiva. Alguns lectors, a més, ja m'han dit que llegint-lo s'han interrogat a ells mateixos sobre moments de la seva vida. Això és molt bonic.

“Els objectes duren més que els sentiments”, bonica cita. Quan una relació afectiva s'acaba sobreviuen els objectes que ha deixat pel camí. En aquest sentit, duren més que els sentiments.

Dius que la tercera persona és una tanca de seguretat i que el narrador omniscient és arrogant. La solució és la primera persona, doncs? Per a mi és la ideal, amb la qual puc explicar-me a mi mateixa i el que m'interessa. El narrador omniscient és una mica problemàtic perquè

implica una versió fixada i objectiva dels fets que explica i això a la vida real no existeix. Tant de bo la vida tingués narrador omniscient, l'hi preguntaria tot!

Parles de la família com un àmbit anòmal.

Sí, és un territori problemàtic perquè el sentit de justícia no hi té bona penetració. Els criteris sobre què és just i què no són molt laxos i arbitraris, depenen de suports i aliances i molt sovint de la voluntat del cap de família. Per això dic que la majoria de famílies són disfuncionals perquè costa que tot, absolutament tot, sigui a lloc.

És interessant quan parles de polir i desgastar com a sinònims.

Al professional que l'hi vaig preguntar em va dir que s'assemblen molt. Una joia, un text, un procés personal es poleixen i es desgasten. Refinar comporta sempre l'eliminació de materials i hi ha el risc de passar-se de frenada. En el terme mitjà entre polir i desgastar hi habita l'art.

Donaria per a uns quants tractats estètics i filosòfics...

Hi ha temes i subtemes al llibre que donarien tots per a un llibre per si sols. Podria haver escrit una novel·la de quatre-centes pàgines, però llavors sí que m'hauria pelat de fred!◆◆

“QUAN UNA RELACIÓ S'ACABA SOBREVIVEN ELS OBJECTES QUE HA DEIXAT PEL CAMÍ”, DIU KOPF